[2018] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 321

ਅਨਿਲ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਬਨਾਮ

ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਅਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ। ਅਤੇ ਹੋਰ

(ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 3291-3292 ਆਫ 2011)

19 ਜਨਵਰੀ, 2018

[ਦੀਪਕ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਸੀਜੇਆਈ, ਏ. ਐਮ. ਖਾਨਵਿਲਕਰ ਅਤੇ ਡਾ. ਡੀ. ਵਾਈ. ਚੰਦਰਚੂਡ, ਜੇਜੇ]

ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ - ਹਾਦਸਾ - ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ - ਟਰੈਕਟਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਉੱਪਰੋਂ ਲੰਘ ਗਿਆ - ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਕਿ ਹਾਦਸਾ ਡਰਾਈਵਰ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਕਾਰਨ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ। ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ: ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਕੋਈ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਹਿਲੂ ਹੈ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਤੱਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੁੱਲ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸੱਟਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਤੋਂ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਹਸਪਤਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਮੌਤ ਕਥਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਹਾਦਸੇ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਭਰ ਹਰ ਸਥਿਤੀ ਇਸ ਅੰਤਮ ਸਿੱਟੇ ਲਈ ਢੁਕਵੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਝੂਠਾ ਕੇਸ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦਾ ਕੇਸ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਦੋ ਹੋਰਾਂ (ਪੀਡਬਲਯੂ2 ਸਮੇਤ) ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਟਰੈਕਟਰ ਵਿੱਚ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਟਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦਾ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਟਰੈਕਟਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਉੱਪਰੋਂ ਲੰਘ ਗਿਆ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ, ਪੀਡਬਲਯੂ1 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ2 ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ, ਕਥਿਤ ਚਸ਼ਮਦੀਦਾਂ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 279/304-ਏ, ਅਧੀਨ ਦਰਜ ਐਫਆਈਆਰ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਕਿ ਹਾਦਸਾ ਟਰੈਕਟਰ ਡਰਾਈਵਰ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਕਾਰਨ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ

1. ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੇਸ ਦੇ ਬਿਰਤਾਂਤ ਤੋਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਕਈ "ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤੱਥਾਂ" ਬਾਰੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਕਿ ਕੋਈ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਹਿਲੂ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਟਰੈਕਟਰ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਯਾਤਰੀ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਡਰਾਈਵਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਾਲ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਕੁਚਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਕੁਦਰਤੀ ਆਚਰਣ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ। ਮਰਨ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਟਰੈਕਟਰ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦਾ ਭਰਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ

ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਤੱਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੁੱਲ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੱਟਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਤੋਂ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਹਸਪਤਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਮੌਤ ਕਥਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਹਾਦਸੇ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਸੀ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਨਾਲ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਆਮਦਨ ਕਰ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸੀ। ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਸਹੀ ਮੈਡੀਕਲ ਰਿਕਾਰਡ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਭਾਰੂ ਹੈ। [3 ਲਈ][323- ਡੀ-ਈ;324-ਸੀ-ਐਫ]

2. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਭਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਰੇਕ ਹਾਲਾਤ ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਝੂਠਾ ਕੇਸ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਬਦਲ ਨਹੀਂ ਸਕੇ ਹਨ। [-4 ਲਈ][324- ਜੀ-ਐੱਚ]

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2011 ਦਾ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 3291-3292।

2006 ਦੇ ਕਰਾਸ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੰਬਰ 57- ਸੀ.ਆਈ.ਆਈ. ਅਤੇ 2001 ਦੇ ਐਫਏਓ ਨੰਬਰ 1357 (ਓ ਐਂਡ ਐਮ) ਵਿੱਚ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 06.09.2010 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਐਸ਼ਵਰਿਆ ਭੱਟੀ, ਵਿਸ਼ਵਜੀਤ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਡਬਲਯੂ. ਵੀ. ਟੀ. ਸੰਗਮਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਪੀ. ਪੀ. ਨਾਇਕ, ਅਜੈ ਪਾਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਭੁਪਿੰਦਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਵੰਦਨਾ ਐਮ. ਹੁੱਡਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਡਾ. ਡੀ ਵਾਈ ਚੰਦਰਚੂੜ ਜੇ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ।

1. ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 6 ਸਤੰਬਰ 2010 ਦੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਮੋਟਰ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਕਲੇਮਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਰੇਵਾੜੀ ਦੇ 6 ਫਰਵਰੀ 2001 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਰੁਪਏ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ 9 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸਾਲਾਨਾ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ 21,38,000/- ਰੁਪਏ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ "ਬੀਮਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਾਹਨ ਦੀ ਝੂਠੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਬੇਸ਼ਰਮੀ ਨਾਲ ਝੂਠਾ ਕੇਸ..." ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ।

2. ਮ੍ਰਿਤਕ ਰਾਮ ਕੰਵਰ ਨਾਮ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਸੀ। ਉਸਦਾ ਭਰਾ ਸਤਬੀਰ ਸਿੰਘ ਇੱਕ ਟਰੈਕਟਰ ਦਾ ਮਾਲਕ ਸੀ। ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਜੋ ਪੀਡਬਲਯੂ1 ਭਵਾਨੀ ਸ਼ੰਕਰ ਰਾਹੀਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਹ ਇਹ ਸੀ ਕਿ 12 ਜਨਵਰੀ 1995 ਨੂੰ ਉਹ ਦੋ ਹੋਰਾਂ ਰੋਹਤਾਸ ਅਤੇ ਘਨਸ਼ਿਆਮ (ਪੀਡਬਲਯੂ2) ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਧਰਮਪਾਲ

ਅਨਿਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਐਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ
[ਡਾ. ਡੀ. ਵਾਈ. ਚੰਦਰਚੂਡ, ਜੇ.]

ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਏ ਗਏ ਟਰੈਕਟਰ ਵਿੱਚ ਸਹਿਜਾਹਪੁਰ ਤੋਂ ਪਿੰਡ ਜਾਟ ਬਹਿਰੋੜ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਰਾਮ ਕੰਵਰ ਨੇ ਟਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਰੁਕਣ ਦਾ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਟਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਜਲਦਬਾਜ਼ੀ ਅਤੇ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਾਲ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਇਹ ਰਾਮ ਕੰਵਰ ਦੇ ਉੱਪਰੋਂ ਲੰਘ ਗਿਆ। ਕਥਿਤ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹਾਂ, ਪੀਡਬਲਯੂ1 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ2 ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਰਾਮ ਕੰਵਰ ਵਿਰੁੱਧ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 279/304- ਏ, ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਹਾਦਸਾ ਵਾਪਰਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਟਰੈਕਟਰ ਡਰਾਈਵਰ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਕਾਰਨ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ:

"15. ਰਾਮ ਕੰਵਰ ਦੀ ਐਫਆਈਆਰ ਸਾਬਕਾ ਪੀਏ ਮੌਤ ਰਿਪੋਰਟ ਸਾਬਕਾ ਪੀਡਬਲਯੂ8/1 ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਖੰਡਿਤ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ, ਇਹ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਦਸਾ 12.1.95 ਨੂੰ ਟਰੈਕਟਰ ਨੰਬਰ ਆਰਐਨਐਲ-2499 ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਡਰਾਈਵਰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਧਰਮਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਤੇਜ਼ ਅਤੇ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਾਲ ਚਲਾਉਣ ਕਾਰਨ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹਾਦਸੇ ਵਿੱਚ ਰਾਮ ਕੰਵਰ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।"

3. ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੇਸ ਦੇ ਬਿਰਤਾਂਤ ਤੋਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਕਈ "ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤੱਥਾਂ" ਬਾਰੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪਹਿਲੂਆਂ ਬਾਰੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ:

"2. ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤੱਥ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਰਾਮ ਕੰਵਰ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਭਰਾ, ਸਤਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਟਰੈਕਟਰ ਦਾ ਮਾਲਕ ਸੀ। ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਭਵਾਨੀ ਸ਼ੰਕਰ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ, ਰੋਹਤਾਸ ਅਤੇ ਘਨਸ਼ਿਆਮ (ਪੀਡਬਲਯੂ2) ਨਾਮਕ ਦੋ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਧਰਮਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਟਰੈਕਟਰ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਰਾਮ ਕੰਵਰ, ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬਹਿਰੋਡ ਤੋਂ ਸ਼ਹਿਜਹਾਨਪੁਰ ਵੀ ਉਸੇ ਟਰੈਕਟਰ ਵਿੱਚ ਯਾਤਰਾ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਲਈ ਫੋਲਾਦਪੁਰ ਤੋਂ ਉਤਰਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਡਰਾਈਵਰ ਨੂੰ ਵਾਪਸੀ 'ਤੇ ਉਸਨੂੰ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ। ਟਰੈਕਟਰ ਸ਼ਾਮ ਲਗਭਗ 6:30 ਵਜੇ ਵਾਪਸ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਰਾਮ ਕੰਵਰ ਸੜਕ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਟਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਰੁਕਣ ਦਾ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ, ਤਾਂ ਟਰੈਕਟਰ ਦੀ ਤੇਜ਼ ਅਤੇ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਾਲ ਗੱਡੀ ਚਲਾਉਣ ਕਾਰਨ ਟਰੈਕਟਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਉੱਪਰ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ। ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਟਰੈਕਟਰ ਦੇ ਪਹੀਏ ਹੇਠ ਦੱਬ ਗਿਆ ਸੀ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਕੋਟਪੁਤਲੀ ਦੇ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ ਉਸਨੂੰ ਖੂਨ ਵਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ। ਡਾ.

ਓ.ਐਸ. ਮਹਿਰਾ (ਪੀਡਬਲਯੂ4), ਜੋ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਸਨ, ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਓਪੀਡੀ ਸਲਿੱਪ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ (ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ। ਪੀ2) ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਗੁੜਗਾਓਂ ਦੇ ਜੀਐਚ ਵਿਖੇ ਅਗਲੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਰੈਫਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਤ ਗੁੜਗਾਓਂ ਦੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਸੀ ਜਾਂ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਜੀਐਚ, ਕੋਟੋਪੁਟਲੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਕੋਈ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।"

ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਹਾਦਸਾ 12 ਜਨਵਰੀ 1995 ਨੂੰ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਪਰ 15 ਫਰਵਰੀ 1995 ਨੂੰ ਹੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਡਰਾਈਵਰ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇੱਕ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਦੂਜੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਅਗਲੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲ ਰੈਫਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਕਿ ਕੋਈ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਹਿਲੂ ਹੈ ਜੋ ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਾਰੂ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਟਰੈਕਟਰ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਯਾਤਰੀ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਡਰਾਈਵਰ ਧਰਮਪਾਲ ਨੇ ਆਪਣੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਾਲ ਰਾਮ ਕੰਵਰ ਨੂੰ ਕੁਚਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਕੁਦਰਤੀ ਆਚਰਣ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ। ਮਰਨ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਟਰੈਕਟਰ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦਾ ਭਰਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਤੱਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੁੱਲ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੱਟਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਤੋਂ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਹਸਪਤਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਮੌਤ ਕਥਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਹਾਦਸੇ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਸੀ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਨਾਲ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਆਮਦਨ ਕਰ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸੀ। ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਸਹੀ ਮੈਡੀਕਲ ਰਿਕਾਰਡ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਭਾਰੂ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਪਹਿਲੂਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਿਗੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

4. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਸਾਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਵੱਖਰਾ ਵਿਚਾਰ ਲੈਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਤਰਕ ਮਨਘੜਤ ਸੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੇਸ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਹਿਲੂਆਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਰਾਮ ਕੰਵਰ ਦੀ ਮੌਤ ਟਰੈਕਟਰ ਕਾਰਨ ਹੋਏ ਹਾਦਸੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੋਈ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਭਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਰ ਹਾਲਾਤ ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਝੂਠਾ ਕੇਸ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਬਦਲ ਨਹੀਂ ਸਕੇ ਹਨ।

5. ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਸਾਨੂੰ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਮ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਅਪੀਲਾਂ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਅੰਕਿਤ ਗਿ ਅਪੀਲਾਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਦਿਵਾਕਰ ਜੋਤੀ ਐਡਵੋਕੇਟ